

Brüssel, 2. märts 2020
(OR. en)

6458/20

SAN 67
IPCR 10
PROCIV 14
COCON 7
RELEX 174

MÄRKUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat
Saaja: Alaliste esindajate komitee / nõukogu

Teema: Nõukogu 6. märtsi 2020. aasta istungi (**tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimused**) ettevalmistamine
COVID-19
– *Arvamuste vahetus*

Delegatsioonidele edastatakse eesistujariigi koostatud aruteludokument, mis on esitatud käesoleva märkuse lisas. Aruteludokument sisaldab taustteavet nõukogu (tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimused ehk EPSCO) 6. märtsi 2020. aasta istungil toimuva arvamuste vahetuse jaoks ning küsimusi arvamuste vahetuse hõlbustamiseks.

Nõukogu (tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimused – EPSCO),

6. märts 2020

COVID-19

Eesistujariigi aruteludokument

Esimestest COVID-19 juhtumitest teatati 2019. aasta detsembri lõpus Hiinas Hubei provintsis Wuhanis. Puhang on kiiresti levinud Hiina muudesse piirkondadesse ja paljudesse teistesse riikidesse.

Esimesed COVID-19 juhtumid tuvastati ELis 24. jaanuaril 2020. Sellele reageerimiseks korraldas eesistujariik 27. jaanuaril 2020 nõukogu töörühma (eesistujariigi sõprade rühm) erakorralise koosoleku.

Eesistujariik Horvaatia otsustas 28. jaanuaril 2020 aktiveerida ELi kriisireageerimismehhanismi (IPCR) teabevahetusrežiimi. IPCR on ELi raamistik, millega koordineeritakse valdkonnaülestele kriisidele reageerimist kõrgeimal poliitilisel tasandil. Selles osalevad eesistujariik, komisjon, Euroopa välisteenistus, asjaomased asutused, Euroopa Ülemkogu eesistuja kabinet ning liikmesriikide ja asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonide eksperdid. ICPRi kohane teabe jagamine toimub spetsiaalse veebiplatvormi kaudu, kus on esitatud integreeritud olukorrateadlikkuse ja analüüsi aruanded, olukorrakaardid ja sidusrühmade panused.

Samal päeval käivitas komisjoni president kriisikoordineerimissüsteemi (ARGUS) teise etapi ja Prantsusmaa palus liidu elanikkonnakaitse mehhanismilt (UPCM) abi konsulaarabi pakkumisel ELi kodanike kodumaale toomiseks Wuhanist. Ka Taani aktiveeris 9. veebruaril UPCMi oma kodanike Wuhanist kodumaale toomiseks. UPCMi aktiveerimine Itaalia ja Ühendkuningriigi poolt võimaldas tuua 21. veebruaril tagasi kodumaale ELi ja Ühendkuningriigi kodanikud Jaapanis Yokohama sadamas sildunud merematkelaevalt Diamond Princess. Kokku kaasrahastati UPCMi kaudu liidu eelarvest 515 ELi kodaniku tagasitoomine Euroopasse.

COVID-19 vastu võitlemisel on mõned liikmesriigid kasutanud UPCMi ka meditsiinitarvete kolmandatesse riikidesse saatmise koordineerimiseks ja kaasrahastamiseks ning selleks, et teada oma vajadusest täiendavate meditsiinitarvete järele.

Maailma Terviseorganisatsioon kuulutas 30. jaanuaril 2020 COVID-19 puhangu rahvusvahelise tähtsusega rahvatervisealaseks hädaolukorraks. Seoses sellega soovitati kõigil riikidel olla valmis viiruse leviku tõkestamiseks, sealhulgas aktiivseks seireks, varajaseks avastamiseks, isoleerimiseks ja haigusjuhtude haldamiseks, kontaktide jälgimiseks ja edasilevimise ennetamiseks.

ELis koordineerib terviseohutuse komitee¹ koostöös komisjoniga riskidest ja kriisiolukorrast teavitamist ning liikmesriikide reageerimist tõsistele piiriülestele terviseohtudele. COVID-19-le reageerimise raames on kuni 2. märtsini 2020 toimunud kümme terviseohutuse komitee koosolekut.

Eesistujariik korraldas 7. veebruaril 2020 kõrgetasemelise videokonverentsi, kus liikmesriikide delegatsioonidel ning komisjoni ja Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse (ECDC) esindajatel oli võimalus hinnata olukorda ja arutada rahvatervise seisukohast olulisi COVID-19 puhanguga seotud küsimusi. Liikmesriigid vahetasid teavet võetud meetmete ja ellu viidud tegevuste kohta. Samuti jagasid ja võrdlesid nad kogemusi, mis on saadud rahvatervisega seotud hädaolukordadele reageerimise riiklike süsteemide aktiveerimisel. Arvamuste vahetus näitas, et riiklike süsteemide aktiveerimise tase oli erinev, sõltudes liikmesriikide epidemioloogilisest olukorrast.

Eesistujariik Horvaatia kutsus 13. veebruaril 2020 kokku nõukogu erakorralise istungi (EPSCO), kus terviseministrid vahetasid arvamusi võetud meetmete üle ning arutasid vahendeid ja võimalusi kohaldada koordineeritud lähenemisviisi rahvatervise kaitsmiseks ELis. Samuti arutasid ministrid ka kolmandates riikides tekkinud ootamatute olukordade mõju ravimite ja meditsiiniseadmete kättesaadavusele ELis ning nõustasid, et olukorda on vaja põhjalikult analüüsida.

---

¹ Loodud otsusega (EL) 1082/2013 piiriüleste terviseohtude kohta.

Nimetatud istungil võttis nõukogu vastu järeldused COVID-19 kohta, väljendades rahulolu, et EL on tõhusalt reageerinud COVID-19 puhangust tulenevatele väljakutsetele, ning kutsudes liikmesriike tungivalt üles võtma vajalikke meetmeid oma koostöö tõhustamiseks². Samuti kutsus nõukogu komisjoni üles uurima võimalusi hõlbustada liikmesriikide juurdepääsu isikukaitsevahenditele ja hindama ülemaailmse terviseohu tagajärgi ravimite kättesaadavusele ELis ja tarneahelate turvalisusele.

Alates 21. veebruarist 2020 on Itaalias registreeritud COVID-19 juhtumite arv märkimisväärselt suurenenud ning ka teised liikmesriigid on hakanud registreerima veelgi rohkem selliseid juhtumeid, mis osutab sellele, et haigus kandub nüüd edasi ELis ega piirdu nagu varem üksikute „sissetoodud juhtumitega“. Lisaks on COVID-19 põhjustanud ELis viimase 10 päeva jooksul surmajuhtumeid.

Vaatamata jõupingutustele, mida on tehtud COVID-19 tõttu tekkinud probleemide lahendamiseks, valitseb selle uut tüüpi nakkushaiguse osas endiselt märkimisväärne ebakindlus. Asjaolu, et paljudes liikmesriikides on valdav osa haigusjuhtudest põhjustatud haiguse edasikandumisest riigis endas, tähendab, et vahendid haiguse vastu võitlemiseks on nüüd muutumas. Kuna COVID-19 infektsiooni epidemioloogiline olukord halveneb, on vaja täiendavalt kaaluda, kuidas tõkestamis- ja ennetusmeetmetest oleks kõige rohkem kasu, samuti hinnata valmisoleku taset ja vajadust koordineeritud reageerimise järele ELi tasandil.

Kooskõlas eespool tooduga on eesistujariik otsustanud viia IPCRi üle täieliku aktiveerimise režiimile ning kutsuda 6. märtsil 2020 kokku veel ühe nõukogu (tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimused) erakorralise istungi, kus terviseministritel on võimalus teha kokkuvõtte praegusest olukorrast ja juba võetud meetmetest, et leida parim lähenemisviis koordineeritud reageerimiseks COVID-19 praegusele levikule ELis.

Arutelu struktureerimiseks on eesistujariik valmistanud ette küsimused, millele liikmesriikide delegatsioonidel palutakse nõukogu erakorralisel istungil vastata.

---

² ELT C 57, 20.2.2020, lk 4–7.

ARUTELU SUUNAVAD KÜSIMUSED

- 1) Kuidas hindate ELi tasandil olemasolevaid mehhanisme, võttes arvesse probleeme, mida COVID-19 levik Euroopas põhjustab? Kas oskaksite soovitada täiendavaid meetmeid, mis aitaksid teabevahetust ja teabe jagamist veelgi parandada?

- 2) Võttes arvesse COVID-19 leviku praegust tempot ELis, kuidas hindaksite oma riigis praegu kasutatavate meetmete tõhusust? Kas kavatsete keskenduda vähem ennetus- ja valmisolekumeetmetele, et keskenduda ravile, kui epidemioloogiline olukord halveneb?

- 3) Kas teie hinnangul annavad komisjoni kehtestatud meetmed liikmesriikidele piisavat abi, kui COVID-19 levik jätkub vaatamata võetud meetmetele? Kas oskaksite soovitada täiendavaid meetmeid, millest oleks teie riigi aitamisel kasu sellises olukorras?
